

Bijlage E

**Programma van Eisen Theresialyceum Tilburg Definitief
d.d. 28 mei 2025**

Programma van Eisen

Theresialyceum Tilburg

240196, Tilburg

28 mei 2025

draaijer

Inhoudsopgave

Programma van Eisen Theresialyceum

1. Introductie	pag. 3
2. Organisatie en opgave	pag. 6
3. Visie, ambities en uitgangspunten	pag. 9
4. Functioneel programma	pag. 12
5. Ruimtelijk programma	pag. 25
6. Bijlagen	pag. 27

1. Introductie

Aanleiding, verantwoording en leeswijzer

draijer

Aanleiding

Introductie

Twee jaar geleden heeft Draaijer voor het Theresialyceum het ruimtelijk-, functioneel- en technisch Programma van Eisen (PvE) voor Fase 2 van de ver(nieuw)bouw opgesteld o.b.v. 1375 leerlingen. Nadat in Fase 1 de theorielokalen zijn vergroot, is Fase 2 aan beurt voor vervanging. Uitdagend is dat de verruiming in Fase 1 heeft geleid tot een te groot ruimtebeslag in verhouding tot de overige ruimtebehoefte.

Er zijn diverse ontwikkelingen die ertoe leiden dat de in het oorspronkelijke Programma van Eisen (PvE) vastgestelde uitgangspunten niet langer volledig aansluiten bij de huidige en toekomstige wensen en behoeften. Zo is de stedenbouwkundige visie vertraagd, wat gevolgen heeft voor de ruimtelijke planning. Daarnaast is het door de gemeente toegewezen leerlingenaantal naar beneden bijgesteld en bedraagt dit nu 1.250 leerlingen.

Ons Middelbaar Onderwijs (OMO) heeft Draaijer gevraagd een haalbaarheidsstudie uit te voeren voor de uitvoering van Fase 2 o.b.v. nieuwe uitgangspunten:

- Herijking van het PvE en ruimtestaat o.b.v. verlaagde leerlingaantallen in twee scenario's.
- Stedenbouwkundige inpassingsstudie met verschillende scenario's.
- Afwegingskader voor de verschillende scenario's.
- Bouwkostenraming van de voorkeursscenario's.

Verantwoording en leeswijzer

Introductie

Verantwoording

Voor het project 'Haalbaarheidsonderzoek Fase 2 Tilburg' zijn een kerngroep en een projectgroep met gebruikers ingericht met een vertegenwoordiging van de verschillende secties van het Theresialyceum en Draaijer. Voorliggend PvE is in nauwe samenwerking (door middel van interviews en workshops) met deze gebruikers opgesteld. De kaders en voortgang is steeds getoetst door de projectgroep en kerngroep.

Doel

Het doel van voorliggend document is drieledig:

- 1) De eisen en wensen van de gebouwgebruikers vastleggen.
- 2) De belangrijkste wijzigingen t.o.v. het oude PvE weergeven
- 3) Twee ruimtestaten waarvan één overeenkomt met de **ruimtebehoefte volgens de normering** en één waarin de **gewenste ruimtebehoefte is opgenomen**.
- 4) Het is als selectie- en contractdocument te gebruiken voor de aanbesteding van de ontwerpende en uitvoerende partijen en het toetsen van het ontwerp en de bouw.

Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken beschrijven we achtereenvolgens:

- De organisatie en de opgave.
- De visie, ambitie en uitgangspunten voor het programma.
- De functionele eisen inclusief de belangrijkste activiteiten en relaties.
- De ruimtelijke eisen inclusief ruimtestaat.
- De technische prestaties (separaat).

In het PvE zijn inspiratiebeelden weergegeven. Deze beelden ondersteunen de tekst en geven een impressie van de mogelijke uitwerking. Het is aan de architect om de inspiratiebeelden te integreren in het ontwerp.

2. Organisatie en opgave

Theresialyceum Tilburg

draiïer

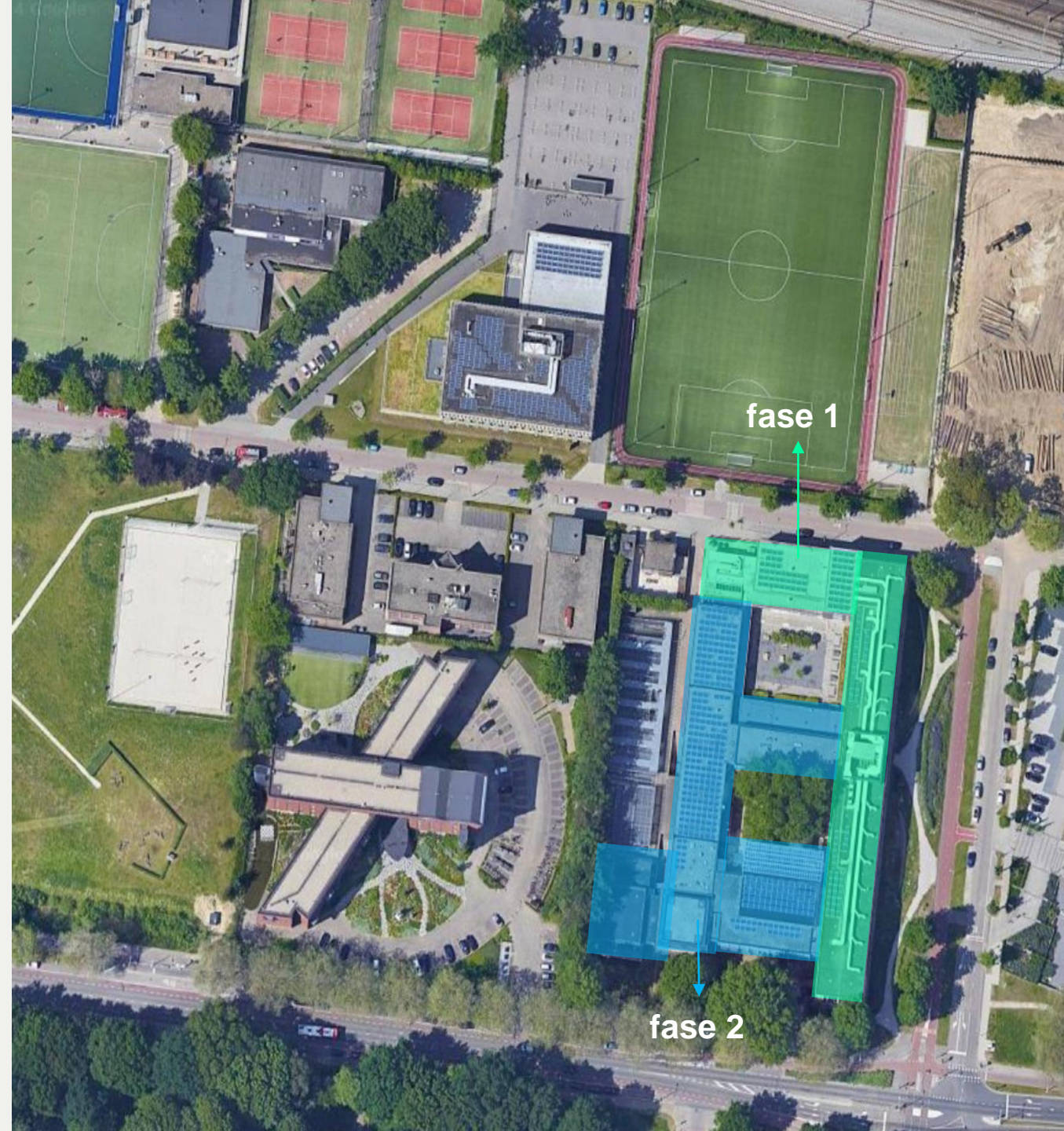
Theresialyceum Tilburg

Organisatie en opgave

Het Theresialyceum in Tilburg is een middelbare school die onderwijs biedt op havo-, atheneum- en gymnasium niveau, en bereidt daarmee leerlingen voor op hbo- en wo-opleidingen. Het Theresialyceum werkt met een verlengde brugperiode, waarmee leerlingen de kans krijgen om zich te ontwikkelen en hun mogelijkheden te verkennen.

Het Theresialyceum is zowel een **cultuurprofielschool** als een **begaafdheidsprofielschool**. Dit betekent dat er een bijzondere focus is op cultuur en de begeleiding van begaafde leerlingen. De school telt ongeveer 1.200 leerlingen en 140 medewerkers. De scholieren komen voornamelijk uit de omgeving van Tilburg, waaronder Goirle, Berkel-Enschot, Oisterwijk, Moergestel, Udenhout, Loon op Zand en Gilze-Rijen.

De school is gevestigd aan de Prof. Cobbenhagenlaan 5 in Tilburg. De upgrade van de school Fase 1 zoals deze hiernaast te zien is, is een paar jaar geleden uitgevoerd. Nu ligt de focus op Fase 2. Hier is twee jaar geleden een PvE voor opgesteld met als uitgangspunt 1.375 leerlingen, in dit document wordt de herijking van het PvE voor 1.250 leerlingen beschreven.

Totstandkoming ruimtebehoefte Fase 2

Organisatie en opgave

De ruimtebehoefte voor Fase 2 is gebaseerd op het oorspronkelijke kader van 4.000 m² bvo (exclusief bewegingsonderwijs) op basis van 1.375 leerlingen. Tevens is er onderzoek gedaan naar de overmaat in Fase 1, omdat hier onder andere grote lokalen en een ongunstige bruto-netto factor is gehanteerd. De gemeente geeft vooralsnog het oorspronkelijke kader van 4000 m² bvo (exclusief bewegingsonderwijs) aan, ook voor het nieuwe leerlingenaantal van 1.250 leerlingen. De ruimtebehoefte van het Theresialyceum ligt op 4.274 m² bvo. Hierin zit een tekort van 274 m². Vanwege dit tekort dient het Theresialyceum in de ontwerpfase te onderzoeken of ruimtes in Fase 1 aangepast of verkleind kunnen worden, zodat de totale ruimtebehoefte wel past.

Fase 2 bevat ruimtes en lokalen voor de volgende clusters:

- Centrale ruimtes voor ontvangst, ontmoeten en faciliteren
- Werkplekken
- Ondersteunende ruimtes
- Techniek en Informatica
- BiNaSk
- Muziek
- Bewegingsonderwijs
- Buitenruimte

3. Visie, ambities en uitgangspunten

Ten behoeve van het Programma van Eisen

draijer

Visie en missie Theresialyceum

Visie, ambities en uitgangspunten

Het Theresialyceum hecht veel waarde aan diversiteit en biedt onderwijs aan alle leerlingen. Het Theresialyceum werd in 1926 opgericht als meisjesschool (mms en gymnasium) door de Congregatie van de Zusters van Liefde. De rijke tradities en historie van de school zijn van invloed op de schoolcultuur. Dit uit zich in onder andere:

- Belangstelling voor kunst en cultuur
- Waarde(n)-gerichtheid
- Zorg en begeleiding
- Een open en respectvol schoolklimaat

“Wij zijn trots op onze geschiedenis en blijven ons inzetten voor een omgeving waarin elke leerling zich kan ontwikkelen”

“Bij ons kun je terecht voor havo, atheneum en gymnasium. We begeleiden onze leerlingen in hun persoonlijke en academische groei, waarbij we het belangrijk vinden dat ze met hoofd, hart én handen leren, en betekenisvol in het leven staan.”

Visie: Thuis op Theresia

Op het Theresialyceum voelt iedereen zich thuis. Hier word je gezien en geaccepteerd zoals je bent, en krijg je de ruimte om jezelf te ontwikkelen. We dagen je uit om je interesses te ontdekken en je talenten te benutten. Bij ons draait het niet alleen om kennis en vaardigheden, maar ook om jouw persoonlijke groei en burgerschapsvorming. Samen bouwen we aan een toekomst waar je trots op kunt zijn – en daar zijn we trots op!”

Missie:

Wij stimuleren leerlingen om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leven en zichzelf te ontdekken. Ons onderwijs is gebaseerd op de drie kernwaarden van Gert Biesta: kwalificatie, socialisatie en subjectificatie. Met passie en enthousiasme staan we voor de klas en bieden we een balans tussen kennisoverdracht, speelsheid en creativiteit. Leren doen we samen, in een veilige en inspirerende omgeving waar iedereen zich prettig voelt.”

Bron: Theresialyceum Tilburg

Uitgangspunten onderwijsvisie

Visie, ambities en uitgangspunten

De kaders ten behoeve van de onderwijsvisie zijn gesteld door middel van stellingen. Deze stellingen zijn met de projectgroep besproken en de uitgangspunten die hieruit zijn voortgekomen, worden hieronder weergegeven.

- **Lesgeven in een rustige, vaste omgeving:** De kern van het onderwijs vindt plaats in het klaslokaal. Leerpleinen of grote open ruimtes passen niet bij de onderwijsstijl; in plaats daarvan wordt flexibiliteit geboden binnen structuren. Aanvullend zijn overzichtelijke, controleerbare werkplekken in de directe nabijheid van de lokalen gewenst die bijdragen aan kleinschaligheid en persoonlijke begeleiding.
- **Georganiseerd op sectieniveau:** De school wordt, waar mogelijk, georganiseerd op sectieniveau om de samenwerking binnen secties te versterken. Mogelijk worden bepaalde **secties geclusterd** om de samenwerking tussen secties te versterken.
- **Gezamenlijkheid en ontmoeting:** Pauzemomenten zijn belangrijk voor verbinding tussen leerlingen. **Daarom hebben alle leerlingen tegelijkertijd pauze.** Dit kan zowel in de aula, als op multifunctionele plekken zoals de gangen.
- **Ruimte voor innovatie:** De school wil ruimte bieden voor projectmatig onderwijs, bijvoorbeeld in combinatie met vakken als techniek en informatica. Het inrichten van een multifunctionele ruimte biedt hiervoor kansen.
- **Inzetten buitenruimtes:** Buitenonderwijs wordt gestimuleerd door praktische aanpassingen, zoals een deur bij het biologielokaal voor directe toegang tot de buitenomgeving.
- **Werkruimtes voor personeel:** Samenwerking tussen docenten en secties wordt gefaciliteerd met werkruimtes, bij voorkeur geclusterd, maar dit is geen harde eis.
- **Lesindeling en tijdsgebruik:** Het onderwijs is georganiseerd tot en met het 7e lesuur. Het 8e en 9e uur worden flexibel ingezet als uitloopuren.

4. Functioneel programma

Alle functionele eisen omschreven

draijer

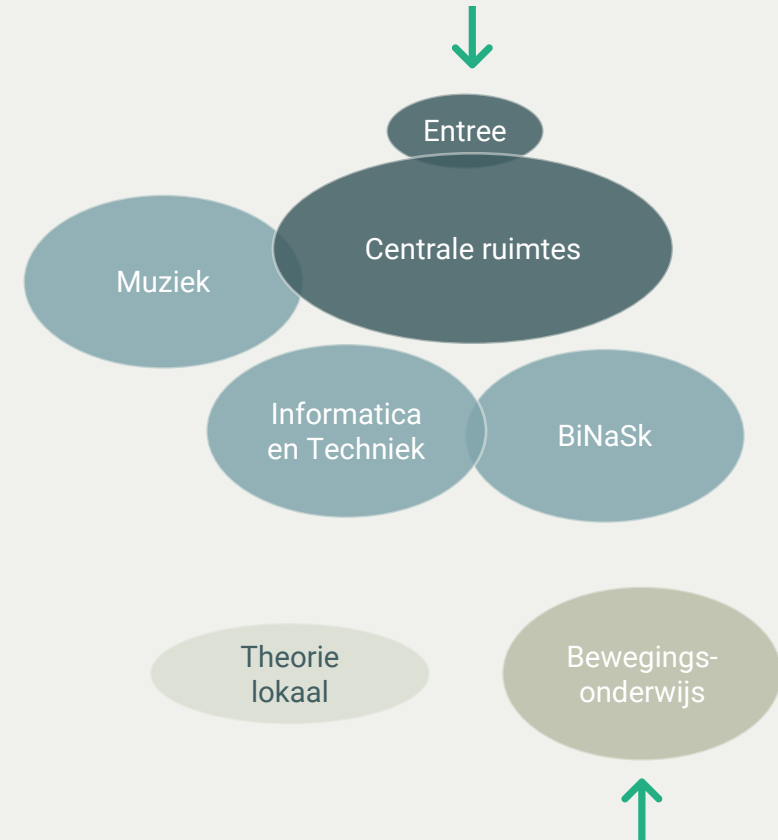
Vlekkenplan en relaties

Functioneel programma

De ruimtes en faciliteiten van het Theresialyceum Fase 2 zijn verdeeld in verschillende clusters (zones):

1. Centrale zone, met de onderdelen: *ontvangen, ontmoeten, faciliteren, werkplekken en ondersteunen.*
2. Theorielokaal
3. Informatica en Techniek
4. BiNaSk
5. Muziek
6. Bewegingsonderwijs

De **centrale zone** doet haar naam eer aan en **vormt het hart van de school**, direct **toegankelijk vanaf de entree**. De lokalen voor Informatica en Techniek zijn zo gepositioneerd dat ze een duidelijke verbinding hebben met de bestaande Beeldend-lokalen in Fase 1. In de nabijheid bevindt zich het **BiNaSk-cluster, strategisch geplaatst om de connectie tussen Techniek en Natuurkunde te versterken**. Het muzieklokaal is bewust akoestisch geïsoleerd gepositioneerd om geluidsoverlast in omliggende ruimten te voorkomen. Hierdoor kan het muziekonderwijs ongestoord en zonder onderbrekingen vanuit andere delen van het gebouw plaatsvinden. Tegelijkertijd is er een directe en logische verbinding met de aula, zodat deze eenvoudig inzetbaar is voor presentaties en uitvoeringen. Het nieuwe theorielokaal en de gymzaal zijn niet afhankelijk van een bepaalde positie.

Centrale ruimtes: ontmoeten (1/2)

Functioneel programma

Binnen het cluster 'centrale ruimtes' vallen de entree, aula, kantine, etc. waarin ontvangen, ontmoeten, faciliteren en ondersteunen centraal staan.

- **Foyer (ook voor de pauzes):** In de foyer staat 'ontmoeten en verbinden' centraal. De foyer functioneert ook als pauzeruimte voor leerlingen. Nabij de entree is een aparte hoek ingericht als wachtruimte voor bezoekers. Het moet mogelijk zijn voor bezoekers (bijvoorbeeld ouders) om rustig en veilig het gebouw in te gaan en op hun afspraak te kunnen wachten.
- **Aula en uitgiftebalie:** De aula is een multifunctionele ruimte waar (groepen) leerlingen kunnen pauzeren, ontspannen, ontmoeten en werken. De aula kan tevens ingezet worden voor bijeenkomsten en optredens. Hoewel er in de aula veel activiteiten plaatsvinden, mogen deze niet voor overlast zorgen voor de andere ruimtes van de school. In de aula is een (uitgifte)balie incl. kleine keuken waar lunch voorbereid kan worden en waar leerlingen en medewerkers in de pauze eten en drinken kunnen kopen.
- **Podium:** In de aula is een vast of flexibel podium. Bij voorkeur is het podium goed bereikbaar vanuit de muzieklokalen i.v.m. eenvoudige verplaatsing van apparatuur voor bijeenkomsten en optredens. Nabij het podium is een opslagruimte voor het opslaan van audiovisuele materialen gerealiseerd (zie eisen zone Muziek).

Centrale ruimtes: ontmoeten (2/2)

Functioneel programma

- **Open Leer Centrum (OLC):** Het OLC is een multifunctionele ruimte opgedeeld in verschillende functies:
 - **Baliefunctie + werkplekken:** Het OLC is voorzien van een balie en twee werkplekken voor de medewerkers van het OLC. Vanuit de balie is er zicht op alle ruimtes in het OLC. In verband met de aldaar gewenste rust wordt het OLC bij voorkeur niet in de nabijheid van de aula gepositioneerd.
 - **Individueel stil werken:** De ruimte biedt voldoende plek voor leerlingen om zelfstandig en in stilte te werken.
 - **Bibliotheek:** Er is een bibliotheek in het OLC, met daarin voldoende opslag/bergruimte voor boeken. Daarnaast zijn er ook plekken gereserveerd waar leerlingen kunnen lezen.
 - **Groepsruimtes:** Onderdeel van het OLC zijn groepsruimtes, waar in kleine groepen samengewerkt kan worden. Deze ruimtes kunnen ook ingezet worden voor vergaderingen. De groepsruimtes dienen voldoende te zijn afgescheiden van de stiltewerkplekken en de bibliotheek. Bij voorkeur zijn alle groepsruimtes te betreden via een separate ingang vanaf de gang. Alle groepsruimtes zijn voorzien van een reserveringssysteem.
- **Buitenruimte:** De buitenruimte bevat veel groen waar leerlingen kunnen pauzeren, ontspannen en waar beweging wordt gestimuleerd door middel van een afsluitbaar sport- en spelveld, zoals een pannakooi.

Centrale ruimtes: ontvangen en faciliteren

Functioneel programma

Binnen het cluster centrale ruimtes vallen de entree, aula, kantine, etc. waarin ontvangen, ontmoeten en faciliteren centraal staat.

- **Entree:** De entree is een veilige en overzichtelijke omgeving. Vanuit de ingang met sluis betreed je de foyer. Belangrijk is dat 'veiligheid' hier voorop staat: er moet vanuit de entree toezicht zijn op wie het gebouw in- en uitgaat.
- **Receptie:** Bij de entree is de receptie gevestigd. Dit is een baliefunctie met twee werkplekken voor de receptiemedewerkers en opslag van zorgmaterialen. De werkplekken hebben voldoende privacy en beschutting.
- **Reproruimte:** Nabij de entree bevindt zich de reproruimte. De reproruimte is voorzien van een grote kopieermachine, uitlegtafel en voldoende stellingen / kasten. De reproruimte is op een logische plek in het gebouw gepositioneerd, nabij de werkplekken.
- **Repro opslag:** De opslagruimte voor repro is gepositioneerd direct naast de reproruimte en dient als opslag van papier, pallets, toners en klein kantoormateriaal.
- **Garderobe personeel:** De garderobe voor het personeel dient op een logische plek binnen de school, bij voorkeur nabij de werkplekken en personeelskamer, gepositioneerd te worden.
- **Lockers leerlingen:** De lockers voor leerlingen dienen op een logische en strategische locatie binnen de school geplaatst te worden. Het gebruik van de lockers mag geen hinder veroorzaken in de gangzones en mag de doorstroming van leerlingen niet belemmeren
- **Overige bergruimte:** Deze opslagruimte is bedoeld voor algemene opslag en extra meubilair.
- **Kolf- en EHBO-ruimte:** Er dient een geschikte afgesloten ruimte beschikbaar te zijn voor kolven en eerste hulp. In deze ruimte dient een wastafel, koelkast, stoel, opbergruimte voor EHBO materialen en eventueel een bankje voor de eerstehulpverlening aanwezig te zijn.

Centrale ruimtes: werkplekken

Functioneel programma

In het cluster 'werkplekken' zijn de, in totaal eenentwintig, werkplekken te vinden voor een aantal ondersteunende diensten, decanen, de schoolleiding en de zorgconsulenten en coördinatoren.

Bestemd voor	Aantal werkplekken
Decanen	2
HR	1
Leerling administratie	3
Manager bedrijfsvoering	1
Rector	1
Afdelingsleider	1
Afdelingsleider	1
Roostermakers	2
Zorg coördinatoren	2
Zorg consulenten	5
Kantoor algemeen	2

Daarnaast worden er in Fase 2 veertien werkplekken gerealiseerd voor verschillende secties:

Bestemd voor	Aantal werkplekken
Kantoor sectie Nederlands en Klassieke talen	4
Kantoor sectie Geschiedenis en Aardrijkskunde	6
Kantoor sectie Economie	2
Verzamelkantoor eenpersoonssectie	2

Voor een aantal kantoren gelden er extra aanvullende eisen:

- **Leerling administratie:** Het kantoor van de leerling administratie is nabij de receptie gepositioneerd.
- **Rector:** Het kantoor van de rector is voorzien van een overlegtafel voor vier personen.
- **Zorgconsulenten:** Drie van de vijf werkplekken worden in één kantoor geplaatst, terwijl de overige twee werkplekken in aparte ruimtes worden ondergebracht, waarbij elke ruimte is voorzien van een overlegplek voor maximaal drie personen. De werkplekken voor de zorgconsulenten dienen nabij de ingang te worden gepositioneerd, zodat ze goed bereikbaar zijn voor zowel leerlingen als ouders. Tegelijkertijd is het essentieel dat deze ruimtes voldoende afgeschermd en veilig zijn, zodat privacygevoelige gesprekken in een vertrouwelijke en rustige omgeving kunnen plaatsvinden.

In de ontwerpfase dient onderzocht te worden of bepaalde werkplekken gecombineerd in één kantoor kunnen worden gepositioneerd.

Een aantal in Fase 1 gesitueerde kantoren functioneren niet goed als werkplek vanwege de slechte geluidsisolatie. Het gaat om de ruimtes B.004 (Sectie Wiskunde), B.105 (Financiële administratie en PR en communicatie) en B.204 (Leco). In de ontwerpfase dient onderzocht te worden of het mogelijk is om één of meerdere van de faciliterende functies zoals de opslagruimtes of reproductie te positioneren in deze ruimtes in Fase 1, zodat de werkplekken kunnen worden gepositioneerd in Fase 2.

Centrale ruimtes: ondersteunende ruimten (1/2)

Functioneel programma

Het cluster 'ondersteunende ruimtes' omvat een aantal werkplekken voor medewerkers, vergader- en spreekkamers, de huiskamer voor leerlingen en personeelskamer. Dit cluster is in zijn geheel gepositioneerd in Fase 2.

- **Spreekkamer (klein):** In Fase 2 worden vijf spreekkamers gerealiseerd. Elke spreekkamer dient voorzien te zijn van een tafel met stoelen waarin overleg met zes personen plaats kan vinden. De spreekkamers zijn voorzien van audiovisuele middelen voor digitale overleggen/gesprekken en zijn gekoppeld aan een reserveringssysteem. De spreekkamers zijn gesitueerd op logische plekken in het gebouw, nabij de werkplekken en de entree.
- **Vergaderruimte:** In het gebouw wordt één vergaderruimte voor tien personen met daarin een tafel en stoelen en audiovisuele middelen voor digitale overleggen en vergaderingen gerealiseerd.
- **Onderwijslab:** In het onderwijslab worden negen aanlandplekken gerealiseerd voor medewerkers.
- **Huiskamer:** De huiskamer is een 'time in en time out' ruimte. Hier kunnen leerlingen zich ontspannen. Ook hebben zij hier toegang tot ondersteuning en begeleiding. Bij voorkeur is de huiskamer nabij de zorgondersteuning gesitueerd.
- **Personeelskamer:** De personeelskamer is één ruimte waar medewerkers kunnen pauzeren, ontspannen en werken. De ruimte is voorzien van verschillende zitjes en een keuken.

Centrale ruimtes: ondersteunende ruimten (2/2)

Functioneel programma

- **ICT Helpdesk:** De ICT Helpdesk moet goed toegankelijk zijn en voorzien van een balie waar leerlingen en medewerkers zich kunnen melden. Indien de helpdesk zich in een doorgangsgebied bevindt, dient de wachtruimte zo te worden ingericht dat wachtende leerlingen geen hinder veroorzaken of de doorstroom belemmeren.
- **Werkplekken ICT:** De twee werkplekken van ICT dienen verderop in het loopgebied te worden gepositioneerd, op enige afstand van de ICT Helpdesk. Ze moeten zich in een rustig gebied bevinden waar geen leerlingen hoeven te komen, om ongestoord werken mogelijk te maken. Tegelijkertijd is een directe verbinding met de helpdesk essentieel voor een efficiënte samenwerking.
- **Serverruimte:** MER + SER ruimte. De ruimte voldoet aan de eisen van een algemene serverruimte.
- **Opslag ICT:** In de zone van ICT is opslagruimte voor materialen en apparatuur en test- opstellingen gerealiseerd.
- **Werkplek conciërge:** Het kantoor van de conciërge, met twee werkplekken, dient op een strategische locatie in het gebouw te worden gepositioneerd, zoals nabij de ingang, de werkplaats of de fietsenstalling. Tijdens de ontwerpfase wordt in overleg met de conciërges bepaald welke locatie het meest geschikt is voor een efficiënte uitvoering van hun werkzaamheden.
- **Opslag conciërge en algemeen:** In het gebouw is een algemene opslag voor de conciërges gerealiseerd.
- **Conciërgewerkplaats:** De conciërgewerkplaats is bedoeld voor het uitvoeren van kleine reparaties en het gebruik van zwaardere machines, zoals zagen en boren. Indien gewenst kan de werkplaats worden gecombineerd met het Technieklokaal, mits dit functioneel en veilig kan worden ingericht.

Informatica en Techniek

Functioneel programma

Binnen het creatieve cluster worden de drie secties Beeldend, Informatica en Techniek bij voorkeur in elkaars nabijheid gepositioneerd. **Echter, de Beeldend-lokalen zijn gesitueerd in Fase 1. Tijdens de ontwerpfase moet worden onderzocht hoe de lokalen zo optimaal mogelijk op elkaar kunnen aansluiten. In Fase 2 worden drie extra lokalen en twee opslagruimtes gerealiseerd.**

- **Informatica lokaal:** Momenteel wordt Informatica gegeven in een standaard theorielokaal. Gezien de ontwikkelingen (toenemend gebruik digitale technologieën, groeiende behoefte aan gespecialiseerde apparatuur zoals 3D-printers) is het wenselijk om een lokaal hiervoor in te richten. De huidige voorzieningen die verband houden met informatica, zoals computers, 3D-printers en lasersnijders, worden dan in dit lokaal ondergebracht i.p.v. in de lokalen van Beeldend en Techniek. Dit lokaal wordt uitgerust met voldoende tafels en stoelen voor 32 leerlingen en grote beeldschermen.
- **Techniek lokaal:** Het lokaal voor Techniek omvat een kleine natte hoek, werkbanken incl. bankschroeven, gereedschapswand en voldoende ruimte voor machines zoals kolomboor- en soldeermachine. Bij voorkeur wordt het lokaal van Techniek ook nabij de lokalen van Natuurkunde gepositioneerd.
- **Opslag materiaal Techniek:** Direct te betreden vanuit het lokaal is een opslagruimte voor werkstukken en handvoorraad gepositioneerd.

Vanwege het ruimtetekort is ervoor gekozen om in Fase 2 geen extra lokaal te realiseren, hoewel deze behoefte er nog steeds is. Daarom dient te worden onderzocht of de bestaande beeldende vorming lokalen in Fase 1, waar momenteel sprake is van overmaat, effectiever kunnen worden benut. Hierbij kan worden bekeken of bepaalde functies uit Fase 2 in deze ruimtes kunnen worden ondergebracht, zodat er mogelijk in Fase 2 meer ruimte vrijkomt – bijvoorbeeld voor een extra lokaal voor beeldende vorming.

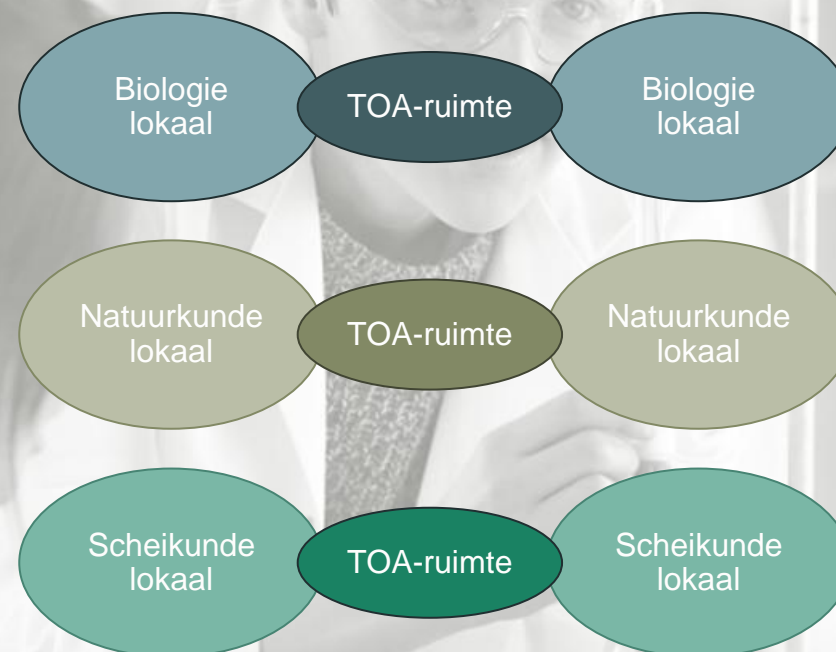
BiNaSk

Functioneel programma

De lokalen voor Biologie, Natuurkunde en Scheikunde, inclusief de bijbehorende TOA-ruimtes, worden gepositioneerd in Fase 2. Gezien de bezetting van deze ruimtes zullen de secties incidenteel ook gebruik maken van een standaard theorielokaal.

Alle lokalen zijn volgens een vaste opbouw ingericht: **lokaal – TOA-ruimte – lokaal**. De docent beschikt over een werkplek aan de voorkant van het lokaal, inclusief een digibord, terwijl de demotafel zich aan de achterkant bevindt. Deze achterkant grenst direct aan de TOA-ruimte, zodat TOA's eenvoudig demonstraties kunnen voorbereiden en deze snel in het lokaal kunnen plaatsen. Hiervoor is het ook van belang dat de doorgang tussen de ruimtes drempelloos is. Vanuit de TOA-ruimte is er zicht op het lokaal.

- **Biologielokaal:** Het gebouw beschikt over twee biologielokalen die volledig zijn ingericht voor praktisch en theoretisch onderwijs. Alle flexibele leerlingentafels zijn voorzien van elektrische aansluitingen via het plafond, en de vaste demotafel beschikt over zowel gas als elektra. Elk lokaal heeft een natte hoek, zodat alle leerlingen tijdens de les tegelijkertijd hun handen of materialen kunnen reinigen. De ruime opzet van het lokaal zorgt voor voldoende loopruimte, wat het handen wassen en het ophalen van materialen vergemakkelijkt. Daarnaast is er voldoende plek om werk van leerlingen te etaleren.

BiNaSk

Functioneel programma

- **TOA-ruimte biologie:** Hier zijn een voorbereidingsplek voor de TOA en twee sectiewerkplekken voorzien. De ruimte is voorzien van opslagkasten voor practicumbenodigdheden, een gasaansluiting, warm en koud water, een ruim werkblad en een aparte opslag voor chemicaliën. Ten aanzien van de werkplekken moet rekening gehouden worden met de daarop van toepassing zijnde ARBO richtlijnen.
- **Scheikundelokaal:** Het gebouw beschikt over twee scheikunde-lokalen, die volledig zijn uitgerust voor zowel theoretisch als praktisch onderwijs. Elk lokaal bevat een vaste demotafel met aansluitingen voor gas, water en elektra. De leerlingentafels zijn vast opgesteld en voorzien van gas- en elektra-aansluitingen vanuit het plafond. Daarnaast is elk lokaal uitgerust met een wasbak en een zuurkast. De zuurkast heeft bij voorkeur drie glaswanden; dit zorgt voor optimale zichtbaarheid tijdens experimenten.
- **TOA-ruimte scheikunde:** Hier zijn een voorbereidingsplek voor de TOA en twee sectiewerkplekken voorzien. De ruimte is voorzien van opslagkasten voor practicumbenodigdheden, een gasaansluiting, warm en koud water, een ruim werkblad en een aparte opslag voor chemicaliën. Ten aanzien van de werkplekken moet rekening gehouden worden met de daarop van toepassing zijnde ARBO richtlijnen.
- **Natuurkundelokaal:** Het gebouw is voorzien van twee lokalen voor natuurkunde. Beide lokalen zijn voorzien van een verrijdbare demotafel met elektra. Ook hebben deze lokalen verrijdbare tafels en veiligheidsmaatregelen zoals een oogdouche en moeten ze verduisterd kunnen worden.
- **TOA-ruimte Natuurkunde:** Hier zijn een voorbereidingsplek voor de TOA en twee sectiewerkplekken voorzien. De ruimte is voorzien van opslagkasten voor practicumbenodigdheden, een gasaansluiting, warm en koud water en een ruim werkblad. De TOA-ruimte dient verduisterd te kunnen worden. Op de in deze ruimte te realiseren werkplekken zijn de desbetreffende ARBO richtlijnen van toepassing.

Muziek

Functioneel programma

In het gebouw zijn de ruimtes van de sectie Muziek bij elkaar geclusterd in Fase 2. Het cluster bestaat uit twee lokalen met daarin zes studio's en opslagruimte. Cruciaal aandachtspunten bij de inrichting van de muzieklokalen en de studio's zijn de geluidsisolatie en akoestiek. Hoewel 'geluid' hier een essentiële rol speelt, moet worden voorkomen dat gebruikers in de verschillende ruimtes hinder van elkaar ondervinden.

- **Muzieklokaal:** Het gebouw beschikt over twee muzieklokalen, die bij voorkeur naast elkaar worden gesitueerd. Idealiter bevinden deze lokalen zich in een afgesloten gebouwdeel, zodat leerlingen de gang kunnen gebruiken als extra oefenruimte. **Daarnaast is het belangrijk dat de aula en het podium goed bereikbaar zijn vanuit de muzieklokalen, zodat grote muziekinstrumenten en geluidsapparatuur eenvoudig verplaatst kunnen worden voor optredens en bijeenkomsten.**

Beide muzieklokalen zijn uitgerust met een podiumplek (bij voorkeur verhoogd) met vaste verlichting, minimaal 32 stoelen met klaptafeltjes en 15 keyboards op vaste tafels. Er is voldoende ruimte beschikbaar voor materiaalopslag, waarbij blinde muren optimaal benut kunnen worden. Bovendien is zicht op de studio's vanuit de lokalen van belang.

Studio's: Aangrenzend, en te betreden vanuit de muzieklokalen, zijn in totaal zes studio's gecreëerd waar leerlingen in groepjes van zeven leerlingen kunnen oefenen in bandvorm.

Opslag: Voor alle muziekinstrumenten dient er voldoende opslag aanwezig te zijn. Bij voorkeur is één opslagruimte te betreden vanuit de lokalen, en de andere opslag voor audiovisuele apparatuur is gepositioneerd bij het podium.

Bewegingsonderwijs

Functioneel programma

Het cluster bewegingsonderwijs bestaat uit **twee gymzalen** met bijbehorende ruimtes. **Hiervan bevindt zich één gymzaal in Fase 1 en één gymzaal in Fase 2.** Voor de gymzaal en de ondersteunende ruimtes worden de standaard eisen van de KVLO gehanteerd.

- **Gymzaal:** De school zal twee gymzalen krijgen, waarvan één al is gerealiseerd in Fase 1. Een belangrijke eis voor de nieuwe gymzaal is dat deze geluidsdicht moet zijn. Daarnaast moet de zaal beschikken over een goed werkend ventilatiesysteem en te openen ramen voor een aangename luchtcirculatie. Het plafond mag niet voorzien zijn van een net. De gymzaal moet volledig uitgerust zijn met de nodige faciliteiten, zoals (elektrisch verstelbare) ringen en trampolines. Alle gymzalen dienen op een uniforme manier ingericht te worden, zodat alle (traditionele) soorten gymles met losse materialen gegeven kunnen worden. De inrichting van de gymzaal wordt in de ontwerpfase afgestemd met de gymdocenten om te zorgen dat deze aan hun specifieke wensen en eisen voldoet. In de gymzaal worden ook examens afgenomen. Hiervoor dient een separate toegang te worden gerealiseerd waar men van buitenaf (niet via de school) naar binnen kan.
- **Opslag binnensport:** Er is opslagruimte nodig voor de gymzaal, die direct vanuit de gymzaal te betreden moet zijn. De opslagruimte moet voldoende ruimte bieden voor het opslaan van matten, kasten, ballen en ander sport- en spelmateriaal.
- **Kleedruimte:** Per gymzaal is er één kleedruimte (voor jongens) en één kleedruimte (voor meisjes), elk ruimte is geschikt voor 15 personen. Deze kleedruimte is een open ruimte, voorzien van kledinghaakjes en bankjes. In de kleedruimte is tevens een wasruimte gepositioneerd. Deze douchevoorziening kan tevens ingezet worden als apart kleedhokje (i.v.m. privacy) en is te betreden vanuit de gang (i.v.m. multifunctioneel gebruik). Vanuit de kleedruimte is een uitgang naar buiten richting het buitensportveld.
- **Buitenberging:** Er is een grote wens voor een inpandige berging voor het buitensportmateriaal, zo dicht mogelijk bij het sportveld. Vanuit de buitenberging is er een rechtstreekse uitgang richting het sportveld. In de buitenberging is voldoende plek om sport- en spelmateriaal voor buitensport te kunnen opslaan. **Echter zijn hier geen m2's voor gereserveerd in de ruimtestaat. Er dient in de ontwerpfase te worden onderzocht of hier ruimte voor gecreëerd kan worden.**

In Fase 1 is er onvoldoende opslagruimte voorzien voor de gymzaal. Tijdens de ontwerpfase van Fase 2 moet worden onderzocht of er extra opslagruimte kan worden gecreëerd om de tekortkomingen in Fase 1 op te vangen.

5. Ruimtelijk programma

Verantwoording ruimtebehoefte en ruimtestaat

draijer

Ruimtestaat

Ruimtelijk programma

In de ruimtestaat is een omrekenfactor van 1,4 gehanteerd (FNO > BVO). Voor bewegingsonderwijs geldt een omrekenfactor van 1,2.

De volledige ruimtestaat, sluitend op **4.000 m²**, is separaat toegevoegd (bijlage A).

Daarnaast is een ruimtestaat bijgevoegd die de **wens van de school weerspiegelt, gebaseerd op 4.274 m²**. Zoals meerdere malen in dit PvE beschreven, dient in de ontwerpfase te worden onderzocht hoe **functies in Fase 1 efficiënter kunnen worden ingezet**, zodat er ruimte vrijkomt voor de gewenste functies zoals weergegeven in de ruimtestaat in bijlage B.

Zone	m ² bvo Sluitend 4000 m ²
1 Centrale ruimten (ontvangen, ontmoeten, faciliteren, werkplekken en ondersteunend)	2.540
Ontvangen	85
Ontmoeten	1204
Faciliteren	290
Werkplekken	375
Ondersteunende ruimtes	587
2 Beeldend, Techniek en Informatica	238
Beeldend	0
Techniek	126
Informatica	112
3 BiNaSk	802
Biologie	267
Scheikunde	267
Natuurkunde	267
4 Muziek	420
5 Bewegingsonderwijs	556
Totaal onderwijs excl. bewegingsonderwijs	4.000

Bijlagen

Ruimtestaat

draijer

Overzicht bijlagen

Bijlagen

De bijlagen zijn separaat toegevoegd.

Bijlage A – Ruimtestaat PvE Theresialyceum Tilburg

Bijlage B – Ruimtestaat PvE (wens) Theresialyceum Tilburg